

THÔNG TIN

LÀM THẾ NÀO ĐỂ THÂM NHẬP THỊ TRƯỜNG LAO ĐỘNG MỸ?

1/ Sự khan hiếm y tá ở Mỹ

Thị trường lao động Mỹ đang cần rất nhiều lao động ở các ngành nghề khác nhau, trong đó một trong những ngành nghề hiện cực kỳ khan hiếm là y tá. Hoa Kỳ hiện thiếu rất nhiều lao động có kỹ năng (skilled labourer), trong đó có y tá. Nước Mỹ hiện có khoảng 100.000 vị trí y tá còn trống. Con số đó dự kiến sẽ tăng lên 434.000 vào năm 2020. Để bù đắp vào sự thiếu hụt đó, một số bệnh viện đã đưa ra chính sách chiêu mộ y tá bằng cách chi ngay một khoản tiền 14.000 đến 30.000 USD cho bất cứ y tá có kinh nghiệm nào tình nguyện vào làm việc tại bệnh viện của họ. Sự thiếu hụt y tá ngày càng trầm trọng buộc các bệnh viện và cơ sở khám bệnh ở Mỹ phải thuê mượn nhân viên nước ngoài. Đầu năm 2006, Chính quyền Mỹ đã tu chỉnh Luật Di trú, tháo bỏ giới hạn số y tá nước ngoài mà các bệnh viện Mỹ có thể thuê mượn, mở ra nhiều cơ hội để y tá các nước có thể đến hành nghề ở Mỹ.

Chị N.T.H một cựu y tá ở bệnh viện Từ Dũ TP. HCM đang định cư ở California cho biết, chị theo chồng qua đây năm 1993. Qua Mỹ, chị lại theo đuổi nghề y tá. Đến khi tốt nghiệp và vượt qua kỳ thi của State Board năm 1999 cũng là lúc rất nhiều bệnh viện ở California thiếu y tá trầm trọng. Chị nói: Công việc của y tá ngày một quan trọng và hầu như làm

hết mọi việc. Trong ngành y hiện nay ở Mỹ các bác sĩ chỉ làm những việc quan trọng, còn hầu như họ giao khoán hết cho y tá. Chị H. cho biết về mức thu nhập của mình vào khoảng trên 70.000 USD/năm cộng với tiền làm thuê ở một số cơ sở chữa trị gần bệnh viện của chị nữa là 100.000 USD/năm. Kể chuyện về cậu con trai, chị H. cho hay lúc vào đại học thì anh này theo chuyên ngành quản trị kinh doanh, ra trường qua Atlanta bang Georgia làm việc với mức lương gần 30.000 USD/năm. Nhưng vào năm 2003, nhân một chuyến về California, sau khi vào thăm mẹ trong bệnh viện, anh này đã bỏ hết công việc, trở lại California và ghi danh học nghề y tá, nay đang học năm thứ 2.

Nhiều người Việt ở Los Angeles, Salt Lake City... tuy đã lớn tuổi nhưng cũng cố gắng theo học đại học, một số theo học các lớp y tá 2 năm và rất dễ kiếm việc làm. Nhìn chung, tùy theo từng tiểu bang, tùy theo từng kinh nghiệm nghề nghiệp và bằng cấp (y tá 2 năm, 4 năm hoặc cao học, mức lương dao động từ khoảng 35.000 đến 80.000 USD/năm, không kể làm thêm giờ).

2/ Những kỳ thi NCLEX

Tuy khan hiếm như thế, nhưng không phải bất cứ ai học xong và cầm trong tay mảnh bằng y tá là có thể hành nghề được. Nước Mỹ cần rất

nhiều y tá mà họ gọi là Registered Nurse (RN), tạm dịch: y tá được hành nghề (đã đăng ký), tức những người đã tốt nghiệp một trường đào tạo y tá và đã vượt qua kỳ thi của Hội đồng quốc gia phụ trách thi cấp giấy phép hành nghề (NCLEX). Không vượt qua kỳ thi của NCLEX thì dù có bằng y tá trong tay cũng không được hành nghề. Kỳ thi của NCLEX cũng tương tự như các kỳ thi TOEFL (thi trắc nghiệm tiếng Anh) tổ chức khắp nơi trên thế giới nhưng theo một tiêu chuẩn chung.

Đầu năm 2006, chỉ có 3 nước ngoài lãnh thổ Hoa Kỳ được phép tổ chức thi NCLEX cho y tá là London (Anh), Seoul (Hàn Quốc) và Hong Kong. Mới đây thêm 6 nước và vùng lãnh thổ: Canada, Mexico, Ấn Độ, Đức, Nhật Bản và Đài Loan. Với y tá các nước, ngoài những nơi được tổ chức thi NCLEX nói trên, họ phải bay tới Hoa Kỳ để dự kỳ thi NCLEX tốn kém và còn phải vượt qua thủ tục nhập cảnh nước Mỹ.

Các công ty, tổ chức nào dự kiến xuất khẩu lao động Việt Nam qua Mỹ cần lưu ý đến những kỳ thi tương tự như NCLEX nói trên. Hầu hết những ngành nghề của Mỹ đều phải thi lấy chứng chỉ hành nghề rồi mới được làm việc. Chẳng hạn với nghề làm móng tay, móng chân (nghề nail), sau khi học xong một khóa tại các trường, các trung tâm, thì dù cho trường đó có cấp giấy chứng nhận tốt nghiệp đi nữa thì cũng phải qua kỳ sát hạch của tiểu bang và phải đậu mới có chứng chỉ được phép hành nghề. Những nghề "cao cấp" như luật sư chẳng hạn, sau khi nhận bằng Juris Doctor (J.D) - tức bằng cấp I về luật học (a first degree in law), mà người Việt bên Mỹ ưa gọi là "tiến sĩ" (thực ra, trên Juris Doctor còn có Master of Law - L.L.M và bằng

tiến sĩ "thật" là Doctor of Juridical Science - S.J.D) thì họ còn phải vượt qua kỳ thi ở các tiểu bang mới được hành nghề luật sư. Kỳ thi này khó phải dễ. Tiến sĩ Allen Hassan, trong cuốn sách của ông "Failure To Atone" mới xuất bản hồi tháng 9/2006 đã kể rằng ông phải thi đến 4 lần mới đậu và mới được ra hành nghề luật sư.

3/ Thị trường lao động Mỹ cần những ngành nghề gì?

Câu trả lời: Rất nhiều ngành nghề. Ngoài nghề y tá chúng tôi đã đề cập trên, các công ty, tổ chức xuất khẩu lao động của ta cần nghiên cứu, tìm hiểu để có kế sách huấn luyện, đào tạo nghề thích hợp và nhất là tiếng Anh tối thiểu trước khi đưa lao động của mình qua xứ người.

Tình hình thu nhập các ngành nghề ở Mỹ như sau: Đối với lao động phổ thông, giá phổ biến từ 8 đến 12 USD/giờ, thợ các loại mới ra trường 12 đến 20 USD/giờ. Có những ngành chỉ là thợ thô, nhưng là thợ bậc cao thâm niên, làm được chỗ tốt và có việc làm liên tục, lại chịu khó làm ngày giờ thì có thể kiếm tiền trên 80.000 USD/năm.

Tóm lại, nếu là thợ lành nghề không thiếu việc làm (cũng như ở Việt Nam và các nơi khác vậy), nếu tiếng Anh thông thạo thì có thể mở công ty riêng hoặc tự mình giao dịch thì sẽ kiếm được tiền nhiều lần đi làm công. Nói chung ở Mỹ, nếu nắm trong tay một nghề với nhu cầu thị trường lao động mức lương từ 2.500 đến 4.000 USD/tháng là trong tầm tay.

Tuy nhiên, một vấn đề cần quan tâm là khoản tiền cọc mà các lao động phải đóng cho các tổ chức xuất khẩu lao động: mức tiền cọc 15.000 USD cho mỗi lao động đi làm việc ở

(theo thông tin trên một số báo) là quá cao so với khả năng tài chính của người lao động Việt Nam, nhất là với những hộ nghèo, vốn là đối tượng ưu tiên của các Chương trình xóa đói giảm nghèo.

Nên chăng, có thể tìm biện pháp khác như "tín chấp" chẳng hạn. Việc trốn lại ở nước ngoài - nếu có - chỉ là việc bất đắc dĩ và việc sinh sống bất hợp pháp tại một đất nước pháp quyền như Hoa Kỳ chẳng dễ dàng chút nào.

Philippines hiện là nước xuất khẩu y tá hàng đầu thế giới. Cả nước có hơn 165.000 y tá, trong đó 85% làm việc tại ít nhất 46 quốc gia và vùng lãnh thổ hải ngoại. 6 quốc gia và vùng lãnh thổ thuê mượn nhiều y tá Philippines là Hoa Kỳ, Arab Saudi, các tiểu vương quốc Arab thống nhất, Anh, Ireland và Đài Loan. Trong những thập niên qua và cho đến nay, Philippines là nguồn cung cấp y tá nước ngoài hàng đầu cho Mỹ.

Do nghề y tá làm việc ở nước ngoài có thu nhập rất cao nên đã xảy ra những hiện tượng lạ. Những năm gần đây, số sinh viên Philippines thi vào Đại học Y khoa giảm nhiều dẫn đến việc ba trường y phải đóng cửa. Theo thống kê số người dự kỳ thi NMAT (thi tuyển sinh ngành y toàn quốc)

vào năm 2000 là 6245, đến năm 2005 giảm xuống còn 2912 người. Các sinh viên Philippines đồng ý rằng việc họ nay không quan tâm theo đuổi ngành y để trở thành bác sĩ có nguyên nhân chính là kinh tế, học lâu mà kiếm tiền lại ít. Thu nhập trung bình của các bác sĩ ở bệnh viện, cơ sở chữa trị công lập từ 300 đến 550 USD/tháng, lương y tá trung bình 160 USD/tháng, trong khi đó những y tá đồng nghiệp với họ đang lao động ở nước ngoài kiếm được 3.000 đến 5.000 USD/tháng, riêng tại Mỹ, tiền công trả cho y tá mỗi giờ từ 30 đến 45 USD/giờ cộng với tiền phụ trội - nếu làm thêm ngoài giờ từ 15 đến 20 USD/giờ nữa. Do vậy, đã xảy ra một nghịch lý đáng nói là một số lượng lớn các bác sĩ đã chuyển qua học nghề y tá. Trong thời gian từ 2003 đến 2005 đã có hơn 4000 bác sĩ Philippines dự thi lấy bằng hành nghề y tá và hiện nay khoảng 3.000 bác sĩ đã ghi danh học ở hơn 45 trường đào tạo y tá. Họ đã chuyển nghề từ "chữa trị" xuống "chăm sóc" với lý do là để có cơ hội đi nước ngoài và nhận được thu nhập cao hơn nhiều lần ■

Nguyễn Văn Tường

Nguồn: Hội đồng điều phối ngành nghề Philippines PRC-2005

GIỮA HY VỌNG VÀ SỰ HOÀI NGHI: DẤU CHẤM HẾT CHO MỘT GIAI ĐOẠN CỦA PARAGUAY?

Pablo Stefanoni

Lần đầu tiên trong vòng 60 năm qua, khả năng thực sự để loại bỏ đảng Colorado khỏi chính trường Paraguay đã được mở ra trong

cuộc bầu cử tổng thống dự kiến diễn ra vào năm 2008. Nhưng sự thay đổi này không phải dễ dàng khi mà những thành viên của đảng này vẫn